

Een smakelijke parodie op het Vlaamse promopraatje

DS standaard.be/nieuws/een-smakelijke-parodie-op-het-vlaamse-promopraatje/47672359.html

March 19, 2022

Naarmate de voorstelling vordert, oogt de danstaal diverser. Kurt van der Elst © Kurt van der Elst

Recensie Theater

De Vlaamse Meesters uitdragen in Dubai? Chokri Ben Chikha daagde liever de voorwaarden voor dat meesterschap uit. Ziedaar een prikkelende show.

Gilles Michiels

Flemish Primitives

Chokri Ben Chikha / Action Zoo Humain

Nog te zien op 19/3 in Antigone (Kortrijk), op 24-25/3 in Kaaitheater (Brussel), op 1/4 in Theater Rotterdam en op 3-4/6 in Monty (Antwerpen).

Wie Chokri Ben Chikha uitnodigt om Vlaanderen te vertegenwoordigen op de Wereldexpo, weet dat hij er niet de voorgekauwde mythe van de excellenties komt na-apen. Drie jaar voor Dubai 2020 daadwerkelijk zou plaatsvinden, riep de theatermaker zijn volk al knipogend op om massaal zaad- en eicellen te doneren, om ons superieure DNA mondiaal te kunnen verspreiden.

De voorstelling *Flemish Primitives*, waarmee hij uiteindelijk in Dubai aantrad, is al net zo'n smakelijke parodie op het Vlaamse promopraatje. In een video aan het begin zie je al onze exportproducten gebundeld: bier en koers, maar ook de meesters van de Vlaamse schilderkunst, mode en dans.

Het zijn de choreografieën van Anne Teresa De Keersmaeker, Wim Vandekeybus en Alain Platel waarmee de dansers zich meten. Een wedstrijd, gepresenteerd door Francesca Vanthielen, moet uitsluitsel brengen: beschikken deze zes talenten van diverse origine over 'unieke Vlaamse eigenschappen' zoals discipline, een superioriteits- én een minderwaardigheidscomplex?

Liefdesbrief

Vergis u niet: met dit briljante uitgangspunt schrijft Ben Chikha wel degelijk een liefdesbrief aan deze 'Oude Meesters'. Maar net zo goed waarschuwt hij voor de context die het Nieuwe Meesters zo moeilijk maakt, bekneeld tussen 'primitief' chauvinisme en een concurrentiële kunstensector. Hoe komt het anders dat we deze multitalenten nu pas voor het eerst aan het werk zien?

De Joods-Russische danseres Hellen Boyko zorgt misschien wel voor de strafste scène van het jaar

Naarmate de voorstelling vordert, gaat de danstaal diverser ogen, maar worden ook de nationale identiteiten en stereotypen tegen elkaar opgezet. Wie heeft nu het alleenrecht op welke eigenschap? Tussen de kandidaat-meesters rijst een muur van boeken op – een treffende verbeelding van dit wedstrijdje *canoncrashen*.

En dan treedt de Joods-Russische danseres Hellen Boyko naar voren, in wat misschien wel de strafste scène van het jaar is. Abrupt deelt ze een klap uit aan haar Hongaarse mededanser, voor al het leed dat het Joodse volk is aangedaan. Maar ze is ook Russin, voegt ze toe, en richt zich in tranen tot het publiek. Wil iemand haar komen slaan, als Russin? Of knuffelen, als mens?

In de spanning die volgt, de ruimte tussen kaakslag en knuffel, tussen meesterschap en menselijkheid, toont *Flemish Primitives* zijn grote kracht. En die van theater.